

Nr. 162
Juuni 2008

EELSEISVAID ÜRITUSI

Portlandi Eesti Seltsi filmiõhtu

toimub reedel, 13. juunil 2008, kell 7:00 p.l.
Crescent Hill Apartment Club House, 8430 S.W. Apple Way, Portland.

Näidatakse dokumentdraama "August 1991".

Filmiõhtul vaatame filmi sellest kuidas Eesti taas vabaks sai. Filmi peakangelasteks on Eesti Televisiooni töötajad, kes olid Eesti eest nõus surema. Kas mäletate lõiku Teletorni kangelastest "Laulvas Revolutsioonis"?

Kõik selles filmis pole päris nii nagu see tegelikult juhtus, aga . . . oleks võinud olla. Filmi pikkus on 91 min. Inglise keelsed subtiitlid. Kommentaarid Helmuth Kalmann'ilt, kes sel ajal Tallinnas viibis.

Sissejuhatuseks näitab Kalev Sepp pilte ja videot oma reisist Indiasse ja Eestisse. Filmiõhtu soovituslik annetus on \$ 3 inimese kohta ja palutakse kaasa tuua ka suupisteid.

Oregoni eestlaste suvepäev

Oregoni eestlaste väljasõit ja suvepäev on kavandatud sel suvel Portlandi Eesti Seltsi ja Koguduse ühisüritusena **pühapäeval, 13. juulil 2008, algusega kell 11:00 e.l. Jenkins Estate Pargis, Camp Rivendale (8005 S.W. Grabhorn Rd. Second Iron Gate when driving uphill, south of Farmington Rd.)**

Meie kasutamiseks on reserveeritud katusega asupaik. Ühislauaks palutakse sobivat toidupoolist ja jooki kaasa tuua. Alkohoolsete jookide kasutamine on pargis keelatud. Samuti on koerad pargis keelatud.

Pargis on meie kasutamiseks laste mänguväljak ja võrkpalli plats. Võimalik on ka teiste mängude korraldamine. Palutakse osavõtjail kaasa tuua pallimängu tarbed ja riietus. Kõik on kutsutud ja teretunud meie suvisele kokkutulekule. See pakub hea võimaluse sõprade ja tuttavatega kohtumiseks ja jutlemiseks. Suvepäev algab sissejuhatava avapalvusega.

Oregon Bach Festivali esietendus toimub Portlandis

Kui Portlandi piirkonna muusikasõbrad tavaliselt peavad sõitma üle saja miili, et osaleda **Oregon Bach Festivalil**, siis sel aastal saavad nad bensiini kokku hoida. Nimelt toimub Oregon Bach Festival 2008 a. **27. juunil, kell 7:30 p.l. Arlene Schnitzer Concert Hall**'is, 1037 S.W. Broadway, Portlandis. Seda juhatab legendaarne dirigent **Helmuth Rilling**, Stuttgart'ist, Saksamaalt.

Oregon Chorale kontserdid

Hillsboros paiknev tuntud kuuekümmneliikmeline sümfoonia laulukoor "**Oregon Chorale**" valmistub kontsert turneeks lirimaale ja Sotimaale. Nende esinemised toimuvad kohapeal enne ärasõitu järgmiselt:

- **Laupäeval, 7. juunil 2008, kell 7:00 p.l.**
United Methodist Church, 9845 SW Walnut Pl.
Tigard, OR.
- **Pühapäeval, 8. juunil 2008, kell 7:30 p.l.**
St. Matthew Catholic Church; 447 SE 3rd Ave.
Hillsboro, OR.
Piletid saadaval uksele. \$ 10. seniors & students.

Võrkpalli harrastajaile

lõpevad sisemängud Metzgeri kooli uues võimlas **kolmapäeval, 11. juunil 2008**. Viimase paari kuu jooksul on osavõtjate vähesus ja vigastused halvanud tavalist intensiivsust. Tõenäoliselt toimuvad suvekuudel harjutused välisväljakul (Jackson School playground, S.W. 42-nd Ave.).

Sellest teatab lähemalt võrkpalli koordinaator John Maurer, tel. 503-631-7954.

Rahvatantsurühm "Tulehoidjad"

ja kandleansambli juhataja Liina Teose teatab, et meie agarad rahvatantsijad ja kanneldajad võtavad südasuvel mõned kuud teenitud puhkusperioodiks. Normaalse tegevusega alustatakse taas eelolevas septembris. Erandi moodustab võimalik esinemine ühe rahvatantsu-paari abiellumise pühitsemisel.

Ilmus trükist õpperaamat "Simple Phonetic English Spelling"

Nagu endine portlandlane, **Allan Kiisk**, teatab, ilmus hiljuti trükist tema poolt koostatud 150 lk. õpperaamat "Simple Phonetic English Spelling".

Seda huvitavat ja kasulikku õpperaamatut on võimalik tellida kirjastusfirma **Tate Publishing'i** juurest, kas sinna helistades (1-888-361-9473) või veebilehe: www.tatepublishing.com kaudu.

Raamatu hind on \$ 12. plus \$ 2.75 saatekulu. Teatelehe toimetajal on üks eksemplar kui keegi soovib selle teosega lähemalt tutvuda.

Kristlik noortefestival "Jumal tänatud" Kambjas, Eestis

Meile saabus teade ja kutse osavõtuks **17.-19. augustil 2008 a. Kambjas, Eestis toimuvast oikomee nilisest noortefestivalist nimega "Jumal tänatud"**. Eelregistreerimine on vajalik. Helistada tel. 627-7374 või saata kiri e-postiteel: lny@eelk.ee. Osavõtumaks 250-400 krooni annab võimaluse osaleda kõikidel noortefestivaliga seotud üritustel ja kontsertidel. Toit on hinna sees, ööbimine enda kaasavõetud telgis.

Kavas on tegevust nii noortele kui ka lastega peredele. Toimuvad erinevad rühmatööd ja ühisüritused. Ohtralt sporti ja muusikat.

Kontakt ja registreerimine:

EELK Laste ja Noorsootöö Ühendus; Kiriku plats 3; 10130 Tallinn. Estonia. (+372) 627-7374; (+372) 53-341-322.

Esinejaid on Saksamaalt, USA-st ja Eestist.

E e l t e a t e i d

Portlandi Eesti Seltsi peakoosolek

toimub pühapäeval, 21. septembril 2008, kell 2:15 p.l. Läti Maja suures saalis. Sellest palutakse kõikide PES liikmete osavõttu. **PES juhtkonna koosseis:** Juhatus: Paul Narits – esimees; Kristi Heinsoo, Kalev Sepp, Toomas Palm, Irja Orav, noorliige Triina Merilo. Rev. komisjon: Kalle Merilo, From Orav, Alar Mirka. Naistoimk.: Asta Kalmann, Anne Eby.

Portlandi Koguduse naistoimkonna

jõulueelne kokkutulek, näitemüük ja loterii on kavandatud sel aastal pühapäeval, 30. novembril, kell 11:00 e.l. Läti Maja suures saalis.

Koguduse naistoimkond pöördub juba varakult kaasmaalaste poole, et nad oma annetuste ja osavõtuga aitaksid kaasa jõululaada heaks kordaminekuks. Naistoimkond võtab juba varakult tänuga vastu igasuguseid kunsti- ja käsitöö esemeid, tarbeasju, toitaineid ja muud kas müügiks, loosimise auhindadeks või einelaua tarvis.

Annetatud esemed või rahaline toetus palutakse üle anda naistoimkonna esinasele, **Meralda Talviste'** le võimalikult varakult. Jõululaadal toimub ka eestipäraste verivorstide müük.

Portlandi Eesti Seltsi jõuluõhtu

korraldatakse laupäeval, 20. detsembril 2008 koos jõulupäraste ettekannete, jõuluvana küllatuleku ja toidulauaga Läti Majas.

ESTO 2009 Münsteris

Ülemaailmne eestlaste kokkutulek, ESTO 2009 on kavandatud tuleval aastal **30. juunil Münsteris, Saksamaal**, vahetult enne Eestis toimuvat laulu- ja tantsupidu. **XXV Eesti Üldlaulupidu ja XVIII Üldtantsupidu toimuvad 3.- 5. juulil 2009 Tallinnas.**

Õnnitleme koolide lõpetajaid !

Maarika Teose lõpetas Oregon State University mate matika alal. Tal on kavatsus magistri kraadi saamiseks edasi õppida Tartu Ülikoolis, Eestis.

Alar Teose lõpetas Wilson High School'i ja kavatseb edasi õppida University of Oregon'is.

Ian Maurer lõpetas Lakeridge High School'i ja kavatseb edasi õppida University of Oregon'is.

Soovime õnne sünnipäevaks !

Juunis

Juulis

4. Harda Wilton	2. Alisa Maia Illo 15
5. Evi Sarring	2. Brianna Maia Illo 15
7. Piret Osborne	2. Lehti Merilo
8. Heleene Tammekivi	2. From Orav
10. Paul Narits	3. Alar Teose
11. Adam Paris 25	5. Silvi Kalmann
13. Jean-Claude Paris	10. Amer Isse
14. Ingrid Saul	12. Tiina Johnston
18. Aino Kõivastik	21. Katrin Arrak
19. Eva-Lea Ramsvig	23. Kairi Raud Isse
25. Helle Merilo Baker	25. Kalle Merilo 55
28. Kayleigh Berwick	25. Triina Merilo
	26. Maarika Teose
	27. Ott Tammik
	31. Maarja Jones.

Kaastunde avaldus

Meie hulgast lahkus surma tõttu 26. märtsil 2008 **Irene Sepp**, 92 aasta vanuses. Tema mälestusteenistus toimus 4. aprillil 2008 õpetaja Hendrik Laur'i poolt Riverview Abbey Funeral Home Chapelis. Oregoni eesti ühiskond avaldab kaastunnet tema lastele ja sugulastele selle kaotuse puhul.

Teadaolevalt on Oregoni eestlaspere senini saatnud Manala teele kokku 167 kaasmaalasest sõpra.

Õnnitleme!

Erik Maurer tähistas oma 20-ndat sünnipäeva 12. mail mjeeleoluka perekondliku koosviibimisega. Pildil: Erik loeb lõbusat sünnipäevakaarti oma nooremale vennale Ian'ile.

**Mälestame leinas
meie keskelt vägivaldselt
Siberisse küüditatud
kaasmaalasi !**

14. juuni 1941

*Õöl enne suure suve algust,
kui taevas pillas põhjavalgust,
te ustel täägid äkki löödi risti –
teid ulmadest ja elust kisti.*

*Ei seda helendavat ööd
- ööd juuni neliteist -
meist keegi unustada suuda.*

*Öö tardus surilina valgeks.
Päev saabus musta Kolgatana.
Kesk öite valendust ja hurma
Sõitsid rongid itta,
Itta orjusesse, itta – surma.*

*Ja kuigi sõnajalg ei enam öitse
ega jaaniöölggi sünni imet,
me südamesse jäävad teie nimed –
pool sajandit ses roimas midagi ei muuda.*

*Taas suvi kogub meid kui ema süle,
On varsti jälle suvehari
Te märtrikroonis hele-heledamalt helgib
me rahva üllas päev, me Võidupüha.*

*Ei valgus astu pimeduse mesti –
te meile elate ju üha,
te elate me rahvas igavesti !*

*Jääb usk, mis kaotustest ja vägivaldast üle:
on saabuv Võidupüha meile
teie Ülestõusmispüha.
Ülestõusmispüha sangareile.*

Arved Viirlaid.

Tänuavaldus

Laupäeval, 10. mail 2008 toimus **Läti Maja** ümbruse puhastamise talgud, millest võttis osa ka ~13 eestlasist noorte ja veidi vanemat tööhuvilist. Lätlastest pe-naised olid valmistanud maitsva lõunaeine. Läti Maja juhtkond palub edasi anda omapoolse tänu eestlasist osavõtjatele.

**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED**
Läti Kirikus, 5500 SW Dosch Rd. Portland

Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

Pühapäeval, 1. juunil 2008, kell 11:00 e.l.
NELIPÜHA JA KÜÜDITAMISE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS
Armulaud. Laululehed. Kohvilaud.

Pühapäeval, 3. augustil 2008, kell 11:00 e.l.
12. PÜHAP. PÄRAST NELIPÜHI JA
EESTI TAASISESEISVUSPÄEVA
JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 7. septembril 2008, kell 11:00 e.l.
KODUMAALT LAHKUMISE MÄLESTUS-
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA
Laululehed. Armulaud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 5. oktoobril 2008, kell 11:00 e.l.
LÕIKUSPÜHA JA KOGUDUSE
AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Ettekanded. Kohvilaud.

Pühapäeval, 2. novembril 2008, kell 11:00 e.l.
ISADEPÄEVA JA EESTI TAASSÜNNI
JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA
Laululehed. Armulaud. Ettekanded. Kohvilaud.

Pühapäeval, 7. detsembril 2008, kell 11:00 e.l.
KRISTUSE TULEMISE PÜHA
JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

<u>Koguduse õpetaja:</u>	<u>Koguduse esimees:</u>
Abipraost Hendrik Laur 4111 Gull Harbor Rd. Olympia, WA 98506 Tel.: 360-352-2371	Helmuth Kalmann 8159 SW 85 th Ave. Portland, OR 97223 Tel.: 503-244-9083
<u>Koguduse abiõpetaja:</u>	<u>Koguduse laekur:</u>
Diakon Kalle Merilo 2611 Glenhaven Rd. Lake Oswego, OR Tel.: 503-260-4739	Anne Eby 5775 SW Homesteader Wilsonville, OR 97070 Tel.: 503-638-0233

EELK ja E.E.L.K. teel ühinemisele

EELK Kirikukogu kinnitas oma istungil 29. aprillil 2008 a. Türil kiriku ajaloo esimese arengukava ja arutas Kodu ja Välis-Eesti kirikute ühinemist. EELK Peapiiskopile ja Konsistooriumile anti volitused astuda ühtsuse taastamiseks vajalikud sammud.

Miks ühineda ?

Küsimus on mõneti paradoksaalne, kui pidada silmas, et õieti pole ju kunagi lahku mindudki. Ühinemise vajadus põhineb esiteks piiblis: “. . . et nemad kõik oleksid üks . . .” ja teiseks – juba EELK loomisel (31.05.1917) konstateeriti põhikirjas, et Eesti Evangelne Luterlik Kirik (EELK) on vaba rahvakirik, kuhu kuuluvad luterlikud kogudused Eestis ja asundustes (väljaspool Eestit).

Nõukogude okupatsioon tegi aga siingi oma hävitustööd – poliitiliste sündmuste ajal jagunes kirik kaheks, paljud vaimulikud olid sunnitud Eestist II Maailmasõja keerises lahkuma ning hakkasid kohe korraldama kiriklikku tegevust välisriikides. Välis-Eesti kirik oli ka Luterliku Maailmaliidu asutajaliikmeks. Nüüd kuulub sinna kaks eesti kirikut (EELK ja E.E.L.K.). Mingit ametlikku lahkuminekut pole aga kunagi olnud. Lahusolekut võeti kui paratamatut ja enesestmõistetavat fakti.

Tänaseks on tekkinud uued suuremad eesti kogukonnad Brüsselis ja Iirimaa – mõlemad ca 1000 eestlasega. Plaan on ka sinna kogudusi rajada, mis jääksid samuti siis väliseesti piiskopkonda. Praegu tegutsevad eesti kogudused ka Helsingis, Peterburis, Riias ja Petseris.

Ühinemise protseduur

Eestis on alati olnud üks piiskopkond eesotsas peapiiskopiga. Mitme piiskopkonna asutamise idee kerkis päevakorrale mõne aasta eest, kuid vastav komisjon ei pidanud seda Eesti oludes tookord otstarbekaks. See mõte võiks nüüd käivituda EELK Välis-Eesti piiskopkonna loomise näol. Praktiliselt tähendaks see järgmist:

E.E.L.K. peapiiskop Andres Taul astub tagasi oma kohalt; piiskopkond säilitab oma konsistooriumi õigused vaimulike ordineerimisel ja kogudutesse kinnitamisel; säilivad praegused praostkonnad, kogudused ja kuulutuspunktid; säilivad paguluses ajalooliselt välja kujunenud kombed ja tavad; kogudustel on õigus kuuluda ka päritolumaade sinoditesse; väliseesti piiskopkonnal on aruandmis kohustus EELK peapiiskopi ees ning majanduslikud kohustused EELK Konsistooriumi ees.

VES

Ajalooline filmietendus “The Singing Revolution”

toimus Portlandis Hollywood Theatris aprilli kuus pikendatud kujul kokku neli nädalat. **Seda ingliskeelset, Eesti ajalugu tutvustavat filmi käis Portlandis vaatamas kokku 1720 isikut.** See film sai vägagi tunnustava hinnangu nii eestlastelt kui ka ameeriklastelt. Väärib mainimist, et kahel korral enne filmi alustamist esinesid Portlandi rahvatantsijad publikule huvitava programmiga Liina Teose juhatusel.

Eelnevalt filmietendusele toimus Portlandis Eesti Seltsi korraldusel 2. aprillil kokkutulek Läti Majas, kus filmi direktor, James Tusty selgitas üksikasjaliselt filmi loomise ideed, näitas väljavõtteid filmist ekraanil ja vastas küsimustele.

“The Singing Revolution” on esimene film milline tutvustab Eesti ajalooliselt tähtsat tagapõhja. “See on jutustus, millest ei ole jutustatud väljaspool Eestit” ütleb filmi valmistaja James Tusty, kes on eesti päritoluga.

1999 aastal James Tusty ja ta naine Maureen elasid Tallinnas, Eestis, kus ta õpetas ühes seelses ülikoolis filmimise produktseerimist. See äratas ühtlasi nende huvi “Singing Revolutsiooni” vastu ja 2001 a. nad tulid tagasi Eestisse, et õpetada ja samaaegselt alustada uurimistööga mainitud dokumentaalse filmi koostamiseks ja väljaandmiseks.

Emadepäeva tähistamine

Portlandi eestlaspere austas oma emasid **pühapäeval, 4. mail 2008 a. piduliku emadepäeva jumalateenistusega**, milline oli ühtlasi ühendatud emade austamise kokkutulekuna koos mitmete emadele pühendatud ettekannetega laste ja noorte poolt. Kiriku eesruumis kinnitati laste poolt emadele rinda mitmevärvilised lillekimbud.

Emadepäeva jumalateenistusel teenisid abipraost Hendrik Laur ja diakon Kalle Merilo. Orelisaade oli Helle Baker'ilt. Armsaks austusavalduseks olid nendele pühendatud ühislaulud. Jumalateenistusele järgnes kohvilaud kõrvalruumis.

Lapsed esinevad lauluga emadepäeva tähistamisel

Filmi “The Singing Revolution” direktor Jame Tusty annab üksikasjalise ülevaate filmi tagapõhjast kokkutulekul Portlandi Läti Majas 2. aprillil 2008.

Portlandi rahvatantsijad “Folklife Festival’il” Seattles

“Folklife Festival” on traditsiooniliselt pannud punkti Portlandi “Tulehoidjate” rahvatantsurühma hooajale. Festivali kõrgeist hinnangust ja huvist eesti rahvatantsu vastu kõneleb meile antud parim aeg laupäeva õhtul kell 5:30. Sel ajal on tavaliselt “Folklife” pidustusel palju inimesi ning seegi kord tuli meid vaatama terve saalitäis publikut.

Portlandi “Tulehoidjad” esinesid koos Seattle Rahvatantsu rühmaga “Tuhandest tuulest” ning lisaks oli meil ka muusikuid ning tantsulapsi Vancouverist, Kanadast.

Esitasime folkloori kava ning mitmeid tantse meie repertuaarist, kaasa arvatud uuemaid autoritantse nagu polka burlesk. Ühiselt Seattle rühmaga esitasime *Kosjatantsu* ning *Tuljaku*. “Tulehoidjaid” oli 8 paari ja “Tuhandest tuulest” 7 paari.

Pealtvaatajate ja tervitajate hulgas oli mitmeid Seattle ümbruskonna eestlasi ning eestlaste sõpru. Meie järel astusid lavale läti ja seejärel leedu rahvatantsijad. Enne meid esines samal laval “Clackamas Community College” laulukoor ja vilistlaskoor “Unistus” Lonnie Cline juhatusel. Lonnie ja tema koorid viisid sama päeva hommikul läbi õpitoa (workshop) balti koorilaulust.

Õhtul pärast rahvatantsu esines Lonnie koor väikese kontserdiga, mille järel esitati Jim Tusty dokumentaalfilm “Laulev Revolutsioon”. “Folklife Festival” on kindlasti üks üritus, mis Eestit ja teisi Balti riike ning nende kultuuri kohalikele elanikele tutvustab.

Kalev Sepp

Jaanipäev ja Võidupüha

Jaanipäev oli eesti rahvakalendris aasta tähtsaim püha võrreldav ehk talvise pööripäeva-jõulu-uusaasta pühade rühmaga. Ürgselt suvine pööripäev (21. juuni) kõikide põhjarahvaste kombestik, asendati see kristliku kiriku Ristija – Johannese päevaga (24. juuni) Kirik andis eesti jaanipäevale surnuaiapäha, mis kujunes suureks pidulikuks kogunemiseks. See oli kihelkondlik suvepäev, kus kuulati jutlust, kohati tuttavaid, söödi-joodi ja kuhu kaubamehed püstitasid oma müügiputkad nagu laadal. Suurem osa jaanipäeva kombestikust oli ja jäi ilmalikuks ning koondus eelpäevale **jaanilaupäevale**.

Jaanilaupäeval lõpetati töö juba keskpäeval, puhastati majad ja õued ning kaunistati kaskedega. Jaanipäevaks oli tehtud õlut ja paremaid toite. Sugalased mujalt, eriti linnast kogunesid kodutallu. Saunas käimine oli pidulik toiming. Õhtul koguneti **jaanitulele**, kiige- või linnusmäele. Tavaliselt oli see terve küla ettevõtte. Toodi tule jaoks kokku põlevat materjali. Jaanitulel tantsiti, mängiti, lauldi ja joodi õlut kuni koit idataevas hakkas kumama. Jaanipäev oli valguse ja looduse võidupäha.

Ajalooliselt sai jaanipäevast **Eesti võidupüha**. Kui Vabadussõja lõpupoolel idavaenlane oli maalt välja löödud, siis ründas võitlevat Eestit ootamatult seljatagant **balti parunite landesväär** koos rauddiviisi saksa palgasõduritega. Sakslased näitasid taas oma isekust ja lootsid moodsasse Euroopasse luua oma saksa hertsogriigi. Sellest sai väga lühike ja äge sõda, kus mehi tuli tagasi hoida. Sellest spontaanselt võidupühast tehti veidi hiljem ametlik **Võidupüha**. Noorte poolt omal algatusel külavainule tehtud **jaanitulest** sai ametlik võidutuli.

Pildil osa Portlandi rahvatantsurühma “Tulehoidjad” liikmeid esinemas “Folklife Festivalil” Seattles. 24. mail 2008

50 000 Vabatahtlikku koristas kevadist Eestimaad

Kodanikualgatus "Teeme Ära 2008" tõi 3. mail Eesti metsi ja maanteeääri koristama umbes 50 000 inimest. Eestimaal eri paigust korjati ühe päeva jooksul kokku ligi 10 000 tonni prügi.

Koristuspäevale eelnes ulatuslik eeltöö – mitme kuu jooksul kaardistas korraldustoimkond Eestimaal metsades ja põldude veeres asuvad prügihunnikud, kasutades selleks nii inimeste abi kui ka kõiki kaas-aegseid sidevahendeid, nagu positsioneerimist GPS ja Google Earth abil. Saadud andmetest pandi kokku kaart ja jagati tegevuspiirkonnad nn. lipujaamade ümber, kuhu tuli tuua kokkukogutud prügi.

Kogu "Teeme ära 2008" ettevõtmine sai alguse ühel 2007. aasta sügispäeval, kui kokku said kaks sõpra, kes olid prügihunnikute nägemisest väsinud – Toomas Traidu ja Rainer Nõlvak.

Toomas on olnud osaline nii Karula Rahvuspargi kui ka Tabasalu Looduspargi koristamisel ning tegevjuht Eestimaal Looduse Fondis ligi 10 aastat. Oma sagedastel jalutuskäikudel Tallinnas Mustamäel, Sütiste metsas torkas talle pidevalt silma linnametsadele omane prügirohkus.

Paari päeva pärast helistas Toomasele Rainer Nõlvak, kes jagas värsked muljeid sellest, kuidas ta oma suvemaja juures rannas jälle prügi koristas ja mida ta nende lagestajatega teeks, kui kätte saaks. Selle peale ütles Toomas, et saame kokku – mul on üks plaan.

Rainer Nõlvak on samuti tegev juba ligi 10 aastat Eestimaal Looduse Fondi nõukogus. Toomasega sai Rainer tuttavaks Tabasalu Loodusparki koristades. Toomase ja Raineri kokkusaamine kujuneski "Teeme Ära 2008" algus-hetkeks.

Lisaks Nõlvakule ja Traidule oli korralduskomitees abiks kümme meikond vabatahtlikku. Kuigi koristuspäeva hommikuks oli registreerimissüsteemi kaudu oma osalemiseks registreerinud 38 979 eestimaalast, lisandus neile koristuspäeva hommikul tuhandeid inimesi, kes otsustasid talgulistega viimasel hetkel liituda. Rohkem kui 9000 tonnist kaardistatud prügist paiknes eramaadel ca 3500 tonni. Koristatud prügi pärineb peamiselt riigimaalt.

Lisaks kohalikele aitasid Eestimaal loodust puhastada prantslased, jaapanlased, leedulased, ameeriklased ja sakslased, neist mitmed saatkondade kaupa. Järgmisel päeval toimusid Tallinnas Lauluväljakul, Narva linnuses ja Tartu Raekoja platsil tasuta tänukontserdid, kus esinesid Eesti hetke suurimad staarid. *Kärt Ulman VES*

Europarlament arutab 23. augusti muutmist mälestuspäevaks

Euroopa Parlamendis algab 7. mail sotsiaaldemokraadi **Marianne Mikko** eestvedamisel allkirjade kogumine deklaratsioonile, millega kuulutatakse **23. august üleeuroopaliseks stalinismi- ja natsi-ohvrite mälestuspäevaks**.

Mikko sõnul on tegemist Eestile väga olulise teemaga. "Stalinismi ja natsismi agressioonide raames toime pandud massiküüditamised, mõrvad ja orjastamised kuuluvad aegumatute sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude hulka," ütles ta oma assistendi teatel.

Mikko lisas, et Nõukogude Liidu korra ja okupatsiooni mõju ning tähendus postkommunistide riikide kodanikele on Lääne-Euroopas kahjuks vähe tuntud. Seetõttu lubas ta seista 23. augusti kuulutamise eest mälestuspäevaks. Viie saadiku koostatud deklaratsiooni kohaselt teeb Euroopa Parlament ettepaneku kuulutada 23. august üleeuroopaliseks stalinismi- ja natsismikuritegude ohvrite mälestuspäevaks, et säilitada massilise küüditamise ja hävitamise ohvrite mälestust, süvendada demokraatiat ning tugevdada rahu ja stabiilsust kogu kontinendil.

Deklaratsioonile kogutakse toetusallkirju 9. septembrini. Dokumendi autorid on Marianne Mikko kõrval Christopher Beazley Ühendkuningriigist, Inese Vaidere Lätist, Zita Gurmai Ungarist ja Alexander Alvaro Saksamaalt. *BNS*

Eesti aitab Birma kannatanuid poole miljoni krooniga

Eesti Välisministeerium aitab tsükloni Nargis tagajärjel kannatada saanud Birma elanikke Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Seltside Föderatsiooni (IFRC) kaudu 500 000 eesti krooniga.

Minister Urmas Paeti sõnul on olukord Birmas praegu väga raske ning tsüklon on tekitanud riigis humanitaar katastroofi.

Paet avaldas lootust, et Eesti abi aitab kannatanute olukorda leevendada, parandades ühtlasi nende võimalusi pöörduda tagasi normaalse elu juurde.

Samuti pidas minister oluliseks, et Birmat valitseva hunta liidrid võimaldaksid rahvusvahelisel üldsusel kannatajaid aidata.

Birmat 2. mail tabanud troopilise tormi Nargis ohvrite on praegustel andmetel 22 500. Irrawaddy jõe deltas on kaduma jäänud veel umbes 41 000 inimest.

BNS

Estonia's President sounds the alarm

By Nikolaus von Twickel - Baltic Bulletin

Estonian President Toomas Hendrik Ilves warned that Russia, on the eve of its presidential election, might be sliding into dictatorship, as Germany did in the 1920-s.

"There is a mentality of being stabbed in the back that reminds me of the Weimar republic," Ilves said in an interview, describing the current atmosphere in Russia. "The Weimar mentality is so similar that I really hope that we do not go off in the wrong direction," he said, speaking by telephone from the Estonian capital, Tallinn.

Estonia is a vocal critic of Moscow and saw that difficult relationship embark on a collision course last year when it moved Soviet war memorial in Tallinn, triggering riots among its Russian minority.

Ilves spoke on the eve of the 90th anniversary of Estonia's Feb. 24, 1918, declaration of independence. In weekend celebrations, Ilves conferred awards on Western scholars who have researched Communist crimes, including U.S. journalist Anne Appelbaum and historians Robert Conquest, Anthony Beevor and Norman Davies.

Moscow refuses to admit responsibility for injustices committed during the Soviet era and maintains that the Red Army liberated Estonian and the other Baltic states from Nazi Germany in 1944.

The president rejected the notion that his country was obsessed with its Communist past and accused Moscow of continued denial of Stalinist crimes. He said four major reports had recently come out in Russia denying Soviet involvement in the 1940 massacre of 22,000 Polish officers in the Katyn forest. In contrast, he said, denial of the Holocaust is illegal in Europe, and Germany has come to terms with its Nazi past. "Why is that Germany is a respected country today?" he said.

He said Moscow tended to have friendly relations with undemocratic countries. "Why is difficult to have good relations with countries that have come out of communism and are strong liberal democracies? Why is it that despotic post-Communist countries are friends, and those that are not despotic are enemies? It doesn't make sense," he said.

Ilves flatly denied that there was any particular reason that Estonia and Russia has especially bad relations. Rather, he argued, Estonia had probably become a "whipping boy" at a time when the Kremlin needed a foreign enemy. "It's convenient to have small little neighbors that you can kick," he said. ...

Who is Dmitry Medvedev ?

Compiled by Grant Slater - Baltic Bulletin

Dmitry Anatolyevich Medvedev is the president – elect of Russia. He will succeed President Vladimir Putin after an inauguration ceremony in May. He is currently a first deputy prime minister and chairs the board of directors at state-run gas monopoly, Gazprom. Medvedev has never held elected office.

Medvedev is a Putin protégé, a fixture in his administrations dating back to Putin's appointment as prime minister in 1999. Their relationship, however, dates back to the early 1990s when they worked together in the city government of St. Petersburg. In November 2005, Putin tapped Medvedev for the newly created deputy prime minister position.

On Dec. 10, 2007, Putin announced his support for Medvedev in the 2008 presidential elections. By trade, Medvedev is a lawyer. He received a law degree and doctorate from St. Petersburg University. Medvedev was born on Sept. 14, 1965, in St. Petersburg to parents – both university professors. His father Anatoly, was a physicist and his mother, Yulia, taught Russian language and literature.

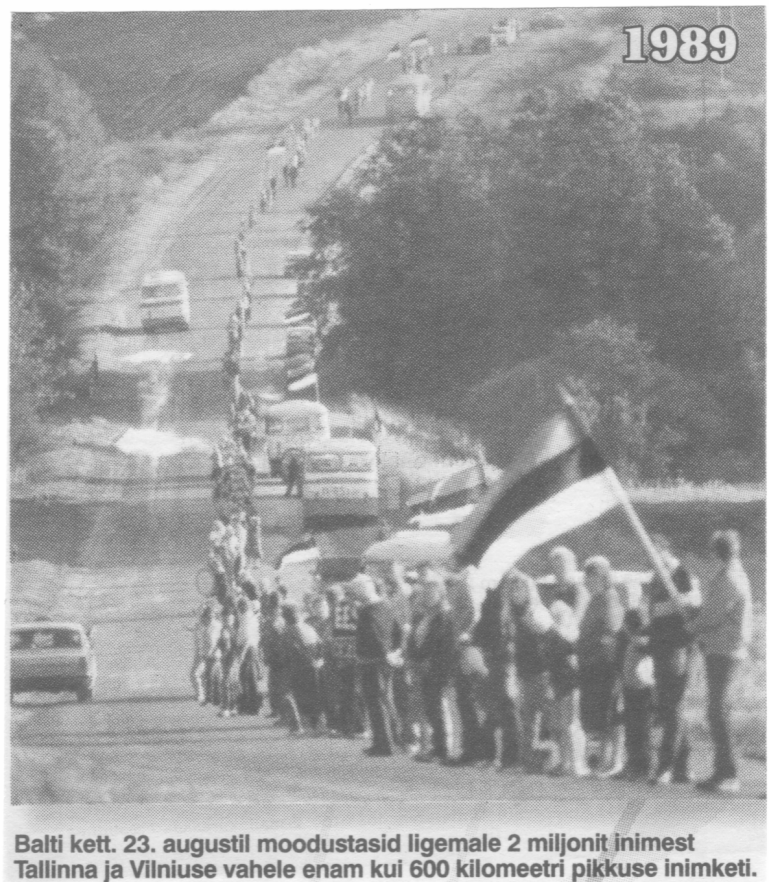
Business, political career and philosophy

From the time he graduated law school, he maintained a double life in business and politics. In 1990 he co-founded a small, state-controlled company called Uran. A few years later, he co-founded a consultancy group called Balfort. In 1993, Medvedev joined Ilim Pulp company as legal affairs director where he helped turn the paper-processing company into a multi-million dollar industry leader. There he used a connection to former KGB and military intelligence officers to help fight off a hostile takeover attempt of the lumber company.

Medvedev's meteoric rise to the rarified air at the upper echelons of the Kremlin power started in 2000, when his longtime boss and friend Vladimir Putin was elected the president of Russia. In 2000, he became chairman of the board of directors at the state-controlled gas monopoly, Gazprom.

For most of his professional career, Medvedev had been a behind-the-scenes player, known mostly to those paying attention as a business leader and behind-the-scenes government player. That changed in November 2005, when Putin appointed Medvedev to a specially created post as first deputy prime minister in charge of five national projects.

Medvedev's policy style can be summed up as a kind of controlled liberalism, where the state becomes involved only in cases where the problem is too big or the stakes are too high for private enterprise to succeed.

CALENDAR OF COMING EVENTS

1. June 2008	Estonian Luth. Church Worship Service at the Latvian Church	11:00 a.m.
4. June	Volleyball practice, Metzger School gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	7:00 p.m.
7. June	Oregon Chorale Choir concert; United Methodist Church	7:00 p.m.
8. June	Oregon Chorale Choir concert; St. Matthew Catholic Church	7:30 p.m.
11. June	Volleyball practice, Metzger School gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	7:00 p.m.
13. June	PES Movie Night; Film about the 21. august 1991 in Estonia	7:00 p.m.
27. June	Oregon Bach Festival; Arlene Schnitzer Concert Hall, 1037 SW Broadway	7:30 p.m.
13. July	Estonian Summer Picnic at Jenkins Estate Park, Camp Rivendale	11:00 a.m.

“PORTLANDI SÕNUMID” is the Newsletter of the Estonian Society of Portland.

Editor: Helmuth Kalmann • 8159 S.W. 85th Ave. • Portland, OR 97223-6904 • Tel. 503-244-9083

ESP President: Paul Narits • 5885 S.E. Eastbrook Dr. • Milwaukie, OR 97222 • Tel. 503-654-0889

NOTE: Please notify the editor of any address changes.

Maarika Teose (left), David Ogden Stiers and Nikoli Strommer star in SPIN, which opened May 8 at OSU's Withycombe Hall Theatre. (Foto: Jim Folts).

A Comedy of Extremes

John Frohnmayer's musical SPIN shows what can happen when personalities clash – over art.

Frohnmayer, an affiliate professor in OSU's College of Liberal Arts, knows all about the subject matter. SPIN is loosely based on his years as the chair of the NEA and his 1993 book that chronicles that turbulent experience, "Leaving Town Alive: Confessions of an Arts Warrior."

SPIN makes its first run at Oregon University on May 8, and its debut is the product of collaborations throughout OSU and beyond. Director Marion Rossi Jr. has helmed more than 30 OSU pro-

ductions as an associate professor of speech communication. Music instructor Sila Cevikce Shaman wrote SPIN's compositions, and David Ogden Stiers, best known as Major Winchester on the television series M*A*S*H*, joins a cast of student and community actors.

"To see a director like Marion Rossi, a veteran performer like David Ogden Stiers and some wonderful student actors bring SPIN to life and give it their interpretation is incredibly exciting," says Frohnmayer. Rossi, who began workshoping the musical with his students in theater classes more than a year ago, says he's loved witnessing SPIN develop. "It's a great experience for students – working on an original production, seeing how it grows, evolves and changes over time," he says.

For University Honors College senior **Maarika Teose**, who plays the outrageous and provocative performance artist Polly, that experience has been even more enhanced by Frohnmayer's continuing input and presence at rehearsal. "This is the first play I've done that hasn't been performed before, so having the playwright there is fantastic. If we have any questions about the script, or if something isn't working, he can guide us or make changes," she says. Teose says that Stiers, who joined the cast about a week after they began rehearsing winter term, is also a resource. "He's fun. It's really nice to have someone there who has a lot of real-world acting experience. He can give some really deep advice," says Teose.